

Parlament Europejski o prawach człowieka

Zdecydowaną większością głosów Parlament Europejski przyjął raport z sytuacji praw człowieka na świecie w 2007 r. i polityki UE w tej dziedzinie. Uwagę posłów zwróciły takie problemy jak kara śmierci, prawa kobiet i dzieci oraz sytuacja w zakresie przestrzegania praw człowieka w kilku krajach, w szczególności w Chinach, Rosji i Iranie. W przyjętym sprawozdaniu Marco CAPPATO (ALDE, IT), postowie prezentują, jak wygląda sytuacja praw człowieka w poszczególnych krajach oraz jakie działania w tej sprawie podjęła Unia Europejska.

Jednym z najszerzej rozpowszechnionych przypadków łamania praw człowieka jest kara śmierci.

Wprawdzie przyjęcie w 2007 r. przez ONZ rezolucji w sprawie moratorium na wykonywanie kary śmierci zostało przyjęte jako duży krok naprzód, jednak posłowie wzywają do „całkowitego zniesienia kary śmierci w Europie i propagowania jej powszechnego zniesienia”. Parlament nie pierwszy raz wzywa Polskę i inne kraje europejskie, które nie ratyfikowały protokołu nr 13 w sprawie kary śmierci do europejskiej konwencji praw człowieka, do ratyfikowania dokumentu.

Drugą szeroko opisywaną kwestią są prawa kobiet. Posłowie uważają, że ta sprawa powinna być zawsze uwzględniana w rozmowach dotyczących praw człowieka we wszystkich krajach członkowskich. Ostatnim celem, zdaniem Parlamentu, ma być likwidacja „wszystkich form dyskryminacji i przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym w szczególności, aborcji ze względu na płeć płodu, wszystkie formy szkodliwych, tradycyjnych lub zwyczajowych praktyk, na przykład okaleczanie kobiecych narządów

płciowych oraz wczesnych lub przymuszonych małżeństw, wszelkich form handlu ludźmi, przemocy wobec kobiet i zabijania kobiet”.

Posłowie zwrócili również uwagę na ochronę praw dzieci, w szczególności problem dzieci podczas zbrojnych konfliktów, tortury, ochronę praw mniejszości i niepełnosprawnych.

Uwagę Parlamentu zwróciła sytuacja praw człowieka w kilku krajach, m.in. w Sudanie, Uzbekistanie, Birmie, Pakistanie, ale szczególnie zaniepokojenie wzbudziły Chiny, Rosja i Iran.

Jeśli chodzi o Chiny, posłowie wyrażają zaniepokojenie „w związku z faktem, że w Chinach dochodzi do poważnych przypadków łamania praw człowieka” i podkreślają, że „pomimo obietnic składanych przez reżim w związku ze zbliżającymi się igrzyskami olimpijskimi zgodnie z Kartą Olimpijską sytuacja w zakresie praw człowieka w Chinach nie uległa poprawie”. Co więcej, jak zauważają autorzy sprawozdania, w Chinach wciąż wykonuje się najwięcej wyroków kary śmierci.

Parlament „wyraża poważne zaniepokojenie w związku z faktem, że w 2007 r. w Iranie następowało dalsze pogarszanie sytuacji, jeśli chodzi o przestrzeganie podstawowych praw człowieka, w szczególności wolności wypowiedzi i zgromadzeń”. Posłowie potępiają coraz częstsze stosowanie kary śmierci przez reżim irański oraz kampanię na rzecz obrony moralności rozpoczętą przez władze Iranu, kiedy to tysiące mężczyzn i kobiet zostało aresztowanych za „niemoralne zachowanie”.

W przypadku Rosji największe zaniepokojenie wzbudzą sytuacja w Czeczenii oraz przesładowanie dziennikarzy, obrońców praw człowieka, więźniów politycznych i niechęć Rosji do uznania obserwatorów podczas wyborów.

Zdaniem Parlamentu, Rada Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych

(UNHRC) odgrywa „kluczową rolę” w ogólnej strukturze ONZ jako jedyny organ monitorujący i badający przypadki łamania praw człowieka.

Parlament docenia wysiłki prezydencji niemieckiej i portugalskiej w dziedzinie ochrony praw człowieka, np. postępy w tworzeniu europejskich wytycznych w sprawie praw dzieci. Jednak, jak podkreślają autorzy sprawozdania, „Unia Europejska w dalszym ciągu jest daleka od prowadzenia spójnej i zdecydowanej polityki na rzecz wspierania i promowania praw człowieka na świecie”. Posłowie proponują podjęcie kroków, które doprowadzą do utworzenia prawdziwej „sieci demokracji na całym świecie w drodze przekształcenia i wzmocnienia istniejących organizacji”.

Szacowanie wpływu praw człowieka na politykę Unii nie jest proste, m.in. z powodu braku danych na ten temat, dlatego posłowie wzywają Komisję i Radę „do opracowania szczegółowych i wymiernych wskaźników i punktów odniesienia, które pozwolą zmierzyć skuteczność tych polityk”. Ponadto zdaniem posłów promowanie zasady „nie-stosowania przemocy” powinno stanowić „priorytetowy cel polityki UE z zakresu praw człowieka i demokracji”.

Parlament wzywa także wszystkie państwa członkowskie, które jeszcze nie podpisały międzynarodowych konwencji w sprawie praw człowieka, do jak najszybszego podpisania ich. Posłowie wzywają Czechy, które jako jedyne nie ratyfikowały jeszcze statutu rzymskiego, do niezwłocznego ratyfikowania, zaś Rumunia jest wzywana, do unieważnienia dwustronnego porozumienia ze Stanami Zjednoczonymi o nie wydawaniu osób.

(Źródło: Marco CAPPATO (ALDE, IT))

Sesja Plenarna TUAC i OECD

W Paryżu odbyła się Sesja Plenarna TUAC, której obrady połączone były z 8 edycją Forum OECD.

Głównymi tematami poruszonymi przez przedstawicieli związkowych w czasie Sesji Plenarnej TUAC były: kryzys finansowy i jego skutki dla gospodarek i pracowników oraz obecna kondycja i zasady funkcjonowania rynków finansowych – interesujące uwagi na ten temat wygłosił w czasie Sesji Robert Kuttner, redaktor magazynu „American Prospect”. W trakcie Sesji miały również możliwość zaprezentować się związki zawodowe

z krajów kandydujących do OECD – Łotwy, Chile i Rosji. Oprócz tych trzech państw do OECD obecnie kandydują Słowenia i Izrael – członkostwo Izraela i Rosji budzi jednak dość sporo emocji. Hasłem przewodnim Forum OECD, które po raz pierwszy odbyło się w nowym centrum konferencyjnym OECD były „Zmiany klimatu – Wzrost – Stabilność”. Pośród poruszanej tematyki znalazły się: rola biopaliw i skutki ich produkcji, przyszłość energetyki nuklearnej oraz skutki zmian klimatycznych dla globalnego handlu i finansów. □

Informacje dla pracowników

Przy współpracy NSZZ „Solidarność” i francuskiego CGT wydana została broszura informacyjna dla pracowników z Polski podejmujących pracę we Francji.

Broszura zawiera podstawowe informacje dotyczące przepisów francuskiego prawa pracy, a zwłaszcza czasu pracy, umowy o pracę, wynagrodzenia, zapobiegania wypadkom przy pracy i bezpieczeństwa oraz przedstawicielstwu pracowników w zakładzie pracy. □

Rynek pracy

Nicolas Sarkozy, prezydent Francji podczas swojej podróży do Polski potwierdził, że wszelkie bariery dla imigracji zarobkowej z 8 krajów europejskich, które weszły do Unii Europejskiej w 2004 r. (Estonii, Węgier, Łotwy, Litwy, Łotwy, Polski, Słowacji, Słowenii i Czech) zostaną zniesione dla wszystkich zawodów od 1 lipca. To ponad rok wcześniej niż początkowo przewidywano.

Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 350

Spójność

14 maja ustalone zostały programy polityki spójności na lata 2007-2013, ukierunkowane na pobudzenie rynku pracy i wzrostu gospodarczego we wszystkich regionach i państwach członkowskich UE. Państwa członkowskie i regiony dokonały radykalnej zmiany priorytetów, zgodnie ze Strategią Lizbońską, przeznaczając znaczące inwestycje na wzmocnienie konkurencyjności oraz pobudzenie rynku pracy i wzrostu gospodarczego. W okresie programowania 2007-2013 UE za inwestuje za pośrednictwem polityki spójności sumę 347,4 mld euro. Głównymi priorytetami są badania naukowe i innowacje.

Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 348

Bezpieczeństwo żywności

181 krajów uczestniczyło w szczycie Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w Rzymie w dniach 3-5 czerwca. Końcowa deklaracja, przyjęta 5 czerwca w drodze konsensusu, wzywa wspólnotę międzynarodową do zwiększenia pomocy dla krajów rozwijających się, w szczególności krajów bardziej zacofanych i tych, które są dotknięte wzrostem cen.

Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 351

Zatrudnienie

27 ministrów pracy osiągnęło porozumienie w sprawie dwóch dyrektyw ważnych dla europejskich pracowników. Pierwsza dotyczy czasu pracy i utrzymuje tygodniowy 48-godzinny czas pracy w Unii Europejskiej, ale indywidualna i dobrowolna decyzja pracownika o przekroczeniu legalnego wymiaru czasu pracy jest bardziej uregulowana niż wcześniej. Druga dyrektywa związana z pracownikami czasowymi służy zapewnieniu im równego traktowania w stosunku do innych pracowników od pierwszego dnia zatrudnienia.

Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 352

Koszty pracy

Według Eurostat koszt godziny pracy siły roboczej w strefie euro zwiększył się w ciągu roku o 3,3 proc. (dane dla pierwszego kwartału 2008 r.), w przeciwieństwie do 2,9 proc. w poprzednim okresie. Dwa główne elementy kosztów wynagrodzeń to pensje i zarobki oraz koszty niezwiązane z pensją. W strefie euro pensje i zarobki wzrosły w skali roku o 3,7 proc. w pierwszym kwartale 2008 r., a koszty niewynikające z pensji o 2,3 proc., wobec

Kalendarium

● **26 – 30 maja** – Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych zorganizowała w Genewie szkolenie dla trenerów w dziedzinie zmian klimatu i ochrony środowiska, w którym uczestniczyła **Agnieszka Dojłdo**.

● **28 maja** – W Brukseli odbyło się spotkanie grupy ad hoc EKZZ zajmującej się przygotowaniem raportu nt. stresu w pracy i seminarium dla członków Komitetu Dialogu Społecznego EKZZ, którego celem była dyskusja i wymiana informacji dot. tematów porozumień w ramach nowych negocjacji i identyfikacji instrumentów niezbędnych dla partnerów społecznych do uzyskania wytyczonych celów na rynku pracy. Uczestnikami spotkania był członek Komitetu, **Sławomir Adamczyk**.

● **30 maja** – Z wizytą w Gdańsku w ramach podróży studyjnej przebywała 35-osobowa grupa przedstawicieli Austriackiej Izby Pracy. Goście zwiedzili Stocznę Gdańską w towarzystwie przedstawicieli Komisji Zakładowej Stoczni oraz spotkali się z przedstawicielem KK.

● **30 – 31 maja** – Z okazji 15 rocznicy powstania pierwszej Międzyregionalnej Rady Związków Zawodowych, utworzonej w trójkącie Polska – Niemcy – Czechy, a nazywanej „Elba – Nysa”, w Zgorzelcu miały miejsce uroczystości pod hasłem: „Dobra praca w socjalnej Europie”. W programie m.in. odbyły się fora tematyczne poświęcone współpracy młodzieży i transgranicznym projektom oraz instrumentom dofinansowania. W uroczystościach uczestniczyli przewodniczący DGB, **Michael Sommer**, CMKOS, **Milan Stech** i NSZZ „Solidarność”, **Janusz Śniadek**.

● **31 maja – 4 czerwca** – W Sztokholmie obradował 26 Kongres szwedzkiej centrali związkowej LO. NSZZ „Solidarność” reprezentował **Andrzej Matla**.

● **9 czerwca** – W Warszawie odbyły się rozmowy okrągłego stołu przebiegającej z wizytą w Polsce delegacji Komisji Finansów niemieckiego Bundestagu z przedstawicielami związków zawodowych („Solidarność”, OPZZ i Forum). Rozmawiano o warunkach ramowych dotyczących podatków w Polsce i ich ocenie przez związki zawodowe, dyskutowano o stosunku związków zawodowych do konkurencji podatkowej w UE, ocenie postępującej prywatyzacji oraz inwestycji zagranicznych w Polsce.

● **9 – 10 czerwca** – EKZZ i Fundacja im. H. Boecklera w Brukseli zorganizowali konferencję poświęconą Europejskim Radom Zakładowym. Konferencja ta wpisała się w kampanię prowadzoną od dłuższego czasu przez EKZZ, której adresatem jest

Komisja Europejska, Parlament i Rada UE, a wszystko to w związku z koniecznością nowelizacji Dyrektywy 9445 o ERZ.

● **9 – 10 czerwca** – W Trewirze, w Niemczech odbyło się seminarium dot. dyrektywy antydyskryminacyjnej. Celem przedsięwzięcia była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk w dziedzinie europejskiego prawa anty-dyskryminacyjnego. Niniejsza sesja została finansowana przez europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Solidarności Społecznej, przewidziany na lata 2007 – 2013. Cele, które przyswajają na 7 lat planowanemu programowi to przede wszystkim wsparcie i obserwacja implementacji prawa Wspólnoty, podniesienie stanu wiedzy i rozumienia sytuacji panującej w krajach członkowskich.

● **11–13 czerwca** – W Budapeszcie miała miejsce konferencja w ramach trwającego już programu poświęconego mobilności pracowniczej, zorganizowana przez Szwedzkie Publiczne Biuro Zatrudnienia. Praca uczestników konferencji przebiegała w grupach zajmujących się m.in. skutkami napływu i odpływu siły roboczej na i z rynku pracy, a także analizą sytuacji na rynku pracy w takich krajach, jak Chorwacja, Rumunia, Bułgaria, Węgry, Turcja, Estonia, Litwa i Polska.

● **12–13 czerwca** – W Brukseli zorganizowano pod egidą Parlamentu Europejskiego konferencję „Agora Obywateli”, poświęconą zmianom klimatycznym.

● **17 czerwca** – W Brukseli odbyło się pierwsze spotkanie Grupy roboczej „Praca przyjazna środowisku i zmiany klimatyczne”. Spotkanie poświęcono m.in. określeniu roli Grupy w kształtowaniu reakcji związków zawodowych na kwestie związane ze zmianami klimatycznymi, a zwłaszcza kwestie socjalne, jak zatrudnienie, dochód, migracje, etc.

● **18 czerwca** – W Brukseli odbyło się posiedzenie Europejskiego Komitetu Dialogu Społecznego, działającego przy EKZZ. Głównymi tematami obrad były: przyjęcie raportu z wdrażania Ramowego Porozumienia dotyczącego „Stresu związanego z Pracą” oraz omówienie postępów w implementacji Ramowego Porozumienia dotyczącego „Nękania i Przemocy w Pracy”. W posiedzeniu uczestniczył **Sławomir Adamczyk**.

24 – 25 czerwca – W Brukseli zebrał się Komitet Wykonawczy EKZZ, w celu omówienia m.in.: rewizji Dyrektywy o Europejskich Radach Zakładowych, rewizji Dyrektywy, Czas pracy, nowej Dyrektywie dot. Agencji Pracy Tymczasowej, oraz przyszłości Traktatu Lizbońskiego. Uczestnikami ze strony NSZZ „S” byli **Janusz Śniadek**, **Andrzej Adamczyk** i **Danuta Wojdat** z ramienia Komitetu Ko-biet EKZZ. □

odpowiednio 3,2 proc. i 2 proc. w czwartym kwartale 2008 r.

Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 352

Bezrobocie

Według Eurostat stopa bezrobocia w strefie euro wyniosła w kwietniu br. 7,1 proc. i nie uległa zmianie od marca. Na bezrobociu było w Unii w kwietniu br. 16,047 mln kobiet

i mężczyzn, w tym 11,072 mln w strefie euro. W porównaniu do kwietnia ubiegłego roku, bezrobocie spadło o 1,1 mln w UE i o 0,4 mln w strefie euro. Najniższy poziom bezrobocia odnotowano w Danii 2,7proc. i Holandii 2,8 proc., a najwyższy na Słowacji 10 proc. i w Hiszpanii 9,6 proc.

Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 350